

Եղիշե Չարենց

Ամբոխները
խելագարված

eMatenadaran.

Եղիշե Չարենց
Ամբոխները խելագարված

«Aegitas»

Չարենց Ե.

Ամբոխները խելագարված / Ե. Չարենց — «Aegitas»,

«Ամբոխները խելագարված» պոեմը գրել է 1919թ.: 1917թ., երբ Ռուսաստանը մի ծայրից մյուսը ապրում էր հեղափոխության ազատարար շնչով, ոտի ելած ժողովրդի պայքարը, հեղափոխության վիթխարի տարիներին ու վեհությունն արտահայտելու համար նա գրեց «Ամբոխները խելագարված» պոեմը: «Ամբոխները խելագարված» պոեմում հեղափոխությունը ներկայացվում է քաղաքների, գյուղերի, ու ստեպների ժողովրդական գանգվածների միջոցով: Պոեմում ժողովուրդը դուրս է եկել հին աշխարհի կործանելու եւ նորը կառուցելու համար: Չարենցը մեծարում է ժողովրդական հեղափոխական կամքը, նրա դյուցազնական ոգին, նպատակների պատմական վեհությունը:

Содержание

I	5
II	6
III	7
IV	8
V	9
Конец ознакомительного фрагмента.	10

Եղիշե Չարենց Ամբոխները խելագարված

I

Հեռո՛ւ, մոտիկ ընկերներին, – աշխարհներին, արևներին, —
Հրանման հոգիներին: —
Բոլո՛ր նրանց, ում որ հոգին վառվում է վառ, —
Բոլո՛ր նրանց հոգիներին արևավառ, —
Կյանքի՛, մահի՛ այս ամեհի աղջամուղջում՝
Ողջակիզվող հոգիներին – ողջո՛ւյն, ողջո՛ւյն: —

II

Իրիկուն էր, հրակարմիր սի իրիկուն:
Արևը, բորբ՝ մայր էր մտնում արևնուտքում:
Դաշտի վրա փովել էր մուժ արյունամած՝
Թույն էր կարծես՝ բորբ արևի սրտից քամած:
Արևը, թե՛ մայր էր մտնում արևնուտքում —
Ու արյուն էր դաշտի վրա, թո՛ւյն էր թքում:
Հորիզոնում վառել էր սի կարմիր քուրա —
Ու արնավառ փայլ էր փռում դաշտի վրա:
Ու արտերը, այե՛ծածան, վառվել էին
Արեգակի կարմիր փայլով իրիկնային: —
Դաշտը, անձայր ու անսահման, լայնատարած՝

Հրակարմիր տարածվել էր նրանց առաջ: —
Ծով էր կարծես, որ սկիզբ ու սահման չունի —
Ծով էր կարծես՝ մշուշի մեջ իրիկունի: —

III

Արևի տակ իրիկնային, իրիկնային հրով վառված՝
Այդ հին դաշտում կռվում էին ամբոխները խելագարված:
Քաղաքներից ու գյուղերից, ստեպաներից հեռու ու մոտ՝
Եկել էին նրանք նորից՝ հուսավառված ու կրակոտ:
Ով քաղաքից էր հեռացել – նա թողել էր մշուշը ծեր, —
Մշուշը, որ կյանքի վրա մխաշաղախ անպ էր դարձել:
Ով եկել էր գյուղից հեռու – նա թողել էր հողը խոնավ,
Որի վրա կյանքը հլու ո՛չ մի ոսկի հասկ չծնավ:
Ով եկել էր ստեպաներից, նա թողել էր անծայրածիր
Լայնությունը հորիզոնի, որ իր համար բանտ էր դարձել:
Ով քաղաքից էր հեռավոր, ուր մատախտոլ էր անորոշ՝
Նա բերել էր թոքախտավոր սիրտը, որպես կարմիր դրոշ: —
Ով եկել էր, թողած հեռուն անծայրածիր մութը գյուղի՝
Բերել էր իր մկաններում բեղմնավորված ուժը հողի:
Ով եկել էր ստեպաներից, ուր ապրում էր որպես գերի —
Բերել էր իր լուրթ աչքերում լայնությունը ստեպաների...
Ընթստացած, խելագարված, չտանելով հին կյանքը էլ՝
Անծիր դաշտում այդ հավաքված՝ նրանք կռվի էին ելել:

IV

Մայր էր մտնում իրիկնային արևը՝ թեժ լույսով վառված: —
Ու երգելով կովում էին ամբոխները խելագարված: —
Դաշտն էր դենը՝ փռված էր նա շառագունած ու արևուն, —
Ու հեռուն, ճամփի վրա հսկա քաղաքն էր երևում: —
Ծո՛ւյլ նագանքով, իրիկնային արևի տակ անփույթ փռված՝
Պսպղում էր քաղաքը հին՝ հագարերանգ մի գանգրված:
Հեռո՛ւ, հեռո՛ւ, անծայր ու լայն, տարածվել էր քաղաքը հին —
Լողանում էր կարծես մարմանդ մշուշի մեջ իրիկնային:

Հաղթ շենքերը, բարձր ցցված, կարծես կախված կարմիր օդում՝
Հետզհետե մթնում էին, անգունանում ու աղոտում:
Հեռու հրով միայն վառված պատուհանները ապակի
Փայլում էին արյունամած վերջին հրին արեգակի.
Արևի դեն փայլում էին հրաբոսոր՝
Բորնկվել էր նրանց սրտում տագնապը սուր...
Եվ երկրնքի սիրտը մխված բևեռների պես արնաքամ՝
Փայլում էին արյունամած ծխնելույզներն հսկայական:
Ծուխ չէր ելնում նրանց փողից՝ չէին փնջում երկինքն ի վեր.
Չէր կարծրանում նրանց ծուխից իրիկնային երկինքը էլ: —
Լոկ մշուշը իրիկնային թանձրանում էր հետզհետե —
Ու մշուշում կորչում էին ծխնելույզները երկաթե: —

V

Իսկ քաղաքից դեպի հարավ՝ ահատեսիլ ու հաղթական՝
Երևում էր երկաթուղու կայարանը հսկայական:
Լսվում էր մերթ շոգեկառքի սուլոցը սուր հեռու մութում —
Մորթում էին կարծես այնտեղ խելագարված մի անասուն...
Ճչում էր սուր, հուսակտուր, ու հուսահատ ձայնը նրա,
Որպես անդարձ մահի մի լուր տարածվում էր դաշտի վրա: —
Ցրված էր նա, կայարանը, հսկա ու հաղթ, նրանց առաջ: —
Ու հանգույցից կայարանի, դաշտովը մեկ լայնատարած՝
Դեպի հյուսիս, դեպի հարավ, ու արևմուտք, ու արևելք —

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.